

Biblická čtení:

Rút 1,1 -18: Za dnů, kdy soudili soudcové, nastal v zemi hlad. Tehdy odešel jeden muž z judského Betléma se svou ženou a dvěma syny, aby pobýval jako host na Moábských polích. Jmenoval se Elímelek, jeho žena Noemi a dva jeho synové Machlón a Kiljón. Byli to Efratejci z judského Betléma. Přišli na Moábská pole a přebývali tam. Ale Noemin muž Elímelek zemřel a ona zůstala s oběma syny sama. Ti se oženili s Moábkami. Jedna se jmenovala Orpa, druhá Rút. Sídlili tam asi deset let. Oba, Machlón i Kiljón, rovněž zemřeli, a tak ta žena zůstala sama, bez dětí i bez muže. Proto se přichystala se svými snachami k návratu z Moábských polí. Uslyšela totiž na Moábských polích, že Hospodin se opět přiklonil ke svému lidu a dal mu chléb. Odešla tedy se svými snachami z místa, kde přebývala. Když se vracely do judské země, vybídla cestou Noemi obě své snachy: „Jděte, vraťte se každá do domu své matky. Nechť vám Hospodin prokáže milosrdenství, jako jste je vy prokazovaly zemřelým i mně. Kež vám Hospodin dá, abyste každá našla odpočnutí v domě svého muže.“ A políbila je. Rozplakaly se hlasitě a namítaly jí: „Nikoli, vrátíme se s tebou k tvému lidu.“ Ale Noemi jim domlouvala: „Jen se vraťte, mé dcery! Proč byste se mnou chodily? Můj úděl je pro vás příliš trpký: Dolehla na mne Hospodinova ruka.“ Tu se rozplakaly ještě hlasitěji. Orpa políbila svou tchyni na rozloučenou, avšak Rút se k ní přimkla. Noemi jí řekla: „Hle, tvá švagrová se vrací ke svému lidu a ke svým bohům. Vrať se také, následuj svou švagrovou!“ Ale Rút jí odpověděla: „Nenaléhej na mne, abych tě opustila a vrátila se od tebe. Kamkoli půjdeš, půjdu, kdekoli zůstaneš, zůstanu. Tvůj lid bude mým lidem a tvůj Bůh mým Bohem. Kde umřeš ty, umřu i já a tam budu pochována. Ať se mnou Hospodin udělá, co chce! Rozdělí nás od sebe jen smrt.“ Když Noemi viděla, že Rút je odhodlána jít s ní, přestala ji přemlouvat.

Galatským 5, 1.13-25: Svobodu nám vydobyl Kristus. Stůjte proto pevně a nedejte si na sebe znovu vložit otrocké jho. Vy jste byli povoláni ke svobodě, bratří. Jen nemějte svobodu za příležitost k prosazování sebe, ale služte v lásce jedni druhým. Vždyť celý zákon je shrnut v jednom slově: „Milovati budeš bližního svého jako sebe samého!“ Jestliže však jeden druhého koušete a požíráte, dejte si pozor, abyste se navzájem nezahubili. Chci říci: Žijte z moci Božího Ducha, a nepodlehnete tomu, k čemu vás táhne vaše přirozenost. Touhy lidské přirozenosti směřují proti Duchu Božím, a Boží Duch proti nim. Jde tu o naprostý protiklad, takže děláte to, co dělat nechcete. Dáte-li se však vést Božím Duchem, nejste už pod zákonem. Skutky lidské svévole jsou zřejmé: necudnost, nečistota, bezuzdnost, modlářství, čarodějství, rozbroje, hádky, žárlivost, vášeň, podlost, rozpory, rozkoly, závist, opilství, nestřídmost a podobné věci. Řekl jsem už dříve a říkám znovu, že ti, kteří takové věci dělají, nebudou mít podíl na království Božím. Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrot, věrnost, tichost a sebeovládání. Proti tomu se zákon neobrací. Ti, kteří náležejí Kristu Ježíši, ukřižovali sami sebe se svými vášněmi a sklony. Jsme-li živi Božím Duchem, dejme se Duchem také řídit.

Lukáš 9, 51-62: Když se naplňovaly dny, kdy měl být vzat vzhůru, upjal Ježíš svou mysl k cestě do Jeruzaléma a poslal před sebou posly. Vydali se na cestu a přišli do jedné samařské vesnice, aby pro něho vše připravili. Ale tam je nepřijali, protože jeho tvář byla obrácena k Jeruzalému. Když to uviděli učedníci Jakub a Jan, řekli: „Pane, máme přivolat oheň s nebe, aby je zahubil, jako to učinil Eliáš?“ Obrátil se a pokáral je: „Nevíte, jakého jste ducha. Syn člověka nepřišel lidi zahubit, ale zachránit.“ A šli do jiné vesnice. Když se ubírali cestou, řekl mu kdosi: „Budu tě následovat, kamkoli půjdeš.“ Ale Ježíš mu odpověděl: „Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kam by hlavu složil.“ Jinému řekl: „Následuj mne!“ On odpověděl: „Dovol mi, Pane, abych šel napřed pochovat svého otce.“ Řekl mu: „Nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé. Ale ty jdi a všude zvěstuj království Boží.“ A jiný mu řekl: „Budu tě následovat, Pane. Ale napřed mi dovol, abych se rozloučil se svou rodinou.“ Ježíš mu řekl: „Kdo položí ruku na pluh a ohlíží se zpět, není způsobilý pro království Boží.“

Kamkoliv půjdeš, půjdu i já

Že Bůh stojí při nás, kamkoliv půjdeme, že Bůh je s námi, cokoliv se bude dít, to je evangelium. Základní zvěst, z níž ve víře žijeme. Zvěst, která dává sílu a odvalu být tu pro druhé, kamkoliv půjdou, cokoliv se bude dít. To je nárok, který se nepadně naplňuje. I věřit právě tomu, že s Bohem ta cesta schůdná je. Vždy se člověku do cesty pletou nějaké „ale“, něco, co zabraňuje ve výhledu k Bohu, k bližnímu. Věřit Bohu, lpět na něm bez podmínek, ať se děje cokoliv, to také není snadné. Dnešní příběh je ilustrací takové nepadnosti. Snad by se dal nazvat o trojím nepodařeném rozhodnutí k následování. Až by se zdálo, že od následování, od víry, Ježíš vlastně odrazuje. Ježíš se tu na své cestě do Jeruzaléma setkal se třemi muži. Dva oslovují jeho. Jednoho zase Ježíš. Slova prvního neznámého zní nadšeně a odhodlaně. „Budu tě následovat!“ To zní skvěle, motivovaně. Zvláště ono: „Kamkoliv půjdeš“. Čtenáři bible se však rozsvítí červená kontrolka: to mužovo prohlášení příliš připomíná apoštola Petra, který si věřil, že půjde s Ježíšem do vězení i na smrt. A jak to potom dopadlo... Ježíš mu odpovídá příslovím: následovat mne znamená nezajištěnost. Pro přímé Ježíšovy učedníky tato nezajištěnost byla skutečnost. Potulovali se s Ježíšem krajinou, kdo ví, kde nocovali. „Neměli kde hlavu složit“: patrně ani dobře nespali. I ta zvířata jsou na tom lépe než Ježíš a jeho nejvěrnější. A mezi ně chce i ten člověk. Uvědomuje si, do čeho jde? Tuší, že přijdou obtíže, ale věří, že i to nejobtížnější se zvládne? Třeba i bezdomovectví, nezajištěnost? Jako by mu chtěl Ježíš říci: myslíš si, že víš, do čeho jdeš, ale ve skutečnosti nevíš, co tě čeká. Bůh zná lidskou situaci, zná situaci jednoho každého. Třeba Ježíš věděl, že právě zkušenost nezajištěnosti by tomuto člověku byla kamenem úrazu. Naslouchání, přemýšlení, diskuse, to ano. Ale vzdát se kvůli tomu tepla domova, to by nezvládl. Chce člověka přivést k poznání vlastních limitů. Ne třeba hned k jejich překonávání. To může být až další krok. Často je potřeba nejdřív poznat vlastní meze. Poznat to, na co stačím a na co už ne. Poznání, že to není jen tak snadné, následovat Ježíše kamkoliv. Člověk nestačí na všechno. Jen Ježíš může Boha následovat kamkoliv. V tom má před člověkem vždy nedosažitelný náskok. Bůh nežádá, aby člověk měl za to, že ve víře zvládne cokoliv. Boží volání zahrnuje to, že Bůh ví, na co člověk stačí a na co už ne. A na člověku je tyto své limity objevovat a uznávat. Pak může být člověk překvapen, co všechno pro víru dokáže překonat a snést. Potom Ježíš sám aktivně oslovuje dalšího zájemce o následování. Vyzývá jakéhosi neznámého: „Následuj mne!“ Oslovený se tomu pozvání nebrání. Je tu však jedna závažná věc. V jeho životě nastala tragická situace. Zemřel mu otec. Nejbližší člověk. Přijímá Ježíšovo pozvání, ale předtím si musí ještě toto zařídit. Ale Ježíš mu neříká: „Samozřejmě, to se rozumí, až to zařídíš, přijď.“ Ježíš mu až cynicky říká: „Nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé.“ To je tvrdé a pohoršlivé slovo. Jak tehdy i dnes. Dopřát rodiči pohřeb je důsledkem 5. přikázání. Pohřeb byla posvátná povinnost, bylo povinnost dopřát pohřeb i nepříteli, natož nejbližšímu příbuznému. Nejdříve musí uskutečnit skutek tělesného milosrdenství, potom bude následovat Ježíše do nezajištěnosti. Ježíšův tvrdý požadavek je snad pochopitelný jen z hlediska konkrétní situace: věřil, že se blíží doba, kdy smrti již nebude. Z toho hlediska je pohřeb, byť nejbližšího člověka, zcela nepodstatná záležitost. Proti absolutní povinnosti ctít rodiče, i na jejich poslední cestě, stojí neodkladná povinnost. Už nyní je třeba sloužit Božímu království. Tu na scénu vstupuje třetí muž. Aktivně se hlásí k následování. Ale zase je tam nějaké „ale“. Někáká podmínka. Na tom není nic špatného. Přece se chce jen rozloučit s rodinou. Ježíš mu to neříká přímo, ale těmi slovy o pluhu a ohlížení se zpět dává tomu muži najevo, co si myslí o té jeho zdánlivě nevinné podmínce. Činí ho nezpůsobilým pro Boží království! Kvůli Kristu, kvůli Bohu není třeba zavrhnout vlastní rodinu. Páté přikázání ani zde není zneplatněno. Jen se zde až drasticky zdůrazňuje, že větší, než páté přikázání je přikázání první! Nebudeš mít jiného Boha než mě. Psychoanalýza nám dobře ukázala, jak takovým nevědomým bohem mohou být zvnitřněné postavy rodičovských autorit. Ježíš i jinde v bibli mluví o rozdělení pro jeho jméno. I s těmi nejbližšími. Křesťanská víra chce sjednocovat a dospět do skutečnosti, kde konfliktů již není – to je její hlavní cíl. Ale cesta k tomuto cíli vede přes (dočasné) rozdělení a konflikty. Ovšem konflikty vyššího řádu, v něž víra doufá, že se dají vyřešit nenásilně, bez manipulací. Neohlížet se zpět: to může znamenat neobracet se ke svazující minulosti, mít pravdivý náhled na minulost. To znamená být obrácen do budoucnosti, ale ne na úkor přítomnosti, ne na úkor přítomného okamžiku. Brát vážně tradice, dějiny, ale vyhlížet, jak by to ještě mohlo být jinak. Pro toho muže byla očividně rodina tou „minulostí“, která mu bránila následovat Krista. Někdy je to jinak: často je to právě rodina, která poskytne člověku to autentické zázemí pro to, aby mohl navázat vztah s Bohem. Na příkladu těch tří mužů se ukazuje, že víra, následování je pro každého rozdílná. Každý z nás má trochu jiný úkol. A každému brání trochu něco jiného být ještě autentičtější, žít svou vírou, žít náš život ještě intenzivněji, ještě plněji, láskyplněji. Každý si nese svůj jedinečný kříž. Důležité je, že Bůh, nás k následování, k víře již povolal a stále nás k následování zve. Protože kamkoliv jdeme, on se tou cestou ubírá s námi. A směřuje nás tam, kam chce, abychom šli. Amen.